

Mitä Kuuluu?

”MITÄ KUULUU?” on kysymys, jonka esitän asiakkaalleni, kun hän tulee kontrollikäynnille kuulokojeen kotikokeilun jälkeen. Joskus kuulen asiakkaani perheen viimeiset kuulumiset tai minkälainen vointi hänellä on viime aikoina ollut. Osa asiakkaista ottaa heti puheeksi, kuinka kokeilun kotikokeilu on mennyt ja kertoo käyttökokemuksiaan. Yksilöllisistä vastauksista huomaa, kuinka tärkeää ihmisen kokonaisvaltainen huomioiminen on myös kuulonkuntoutuksessa.

Olen työssä Kanta-Hämeen keskussairaalan kuulokeskuksessa audionomina. Edustan audionomiyhdistystä Terveydenhoitajaliiton hallituksessa. Audionomiyhdistys on Suomen Terveydenhoitajaliiton valtakunnallinen jäsenyhdistys.

Mitä kuuluu? oli myös audionomien järjestämä näkyvyyskampanjan nimi vuonna 2012. Haimme kampanjassa näkyvyyttä pienelle ammattiryhmällemme. Kampanjan ”maskottina” oli DesiBeli-pelle, joka mielestämme kuvasi työtämme hyvin. Myimme opintopäivillämme Mitä kuuluu? -paitoja ja -tuubihiveja sekä jaoimme kampanjaheijastimia ja -tarroja.

Audionomiyhdistyksen tarkoitus on koota audionomikoulutuksen saaneet terveydenhuollon ammattilaiset yhdistyksen jäsenyyteen sekä valvoa ja kehittää jäsentensä ammatillisia, palkkauksellisia, sosiaalisia ja koulutuksellisia etuja. Audionomiyhdistys järjestää STHL:n tukemana Valtakunnalliset Audionomipäivät, joka on pienelle yhdistykselle aina suuri ponnistus. Seuraavat opintopäivät järjestetään Lahdessa 13.–14.2.2014. Audionomiyhdistyksellä on omat nettisivut osoitteessa www.audionomi.fi.

Audionomiopinnot ovat tällä hetkellä sairaanhoitaja/terveydenhoitajapohjaisia erikoistumisopintoja AMK:ssa (60op). Nykyiset audionomiopiskelijat (Helsinki ja Turku) valmistuvat jouluna 2014. Tämä on näillä näkymin viimeinen tässä muodossa tapahtuva koulutus. Ammattikor-

keakoulu-uudistuksen myötä myös audionomikoulutus muuttuu. Tulevasta koulutuksesta ei ole vielä tehty päätöksiä.

Suomessa on arviolta noin 750 000 huonokuuloista. Heistä on kuulonkuntoutuksen tarpeessa noin 300 000. Väestön ikääntymisen myötä kuntoutettavien määrän arvioidaan kaksinkertaistuvan vuoteen 2020 mennessä.

Kuulon heikentyminen ja huonokuuloisuus koskettaa jokaista meistä jossain vaiheessa elämää, joko itseämme tai läheisiämme. Yleisin syy on ikähuonokuuloisuus ja noin puolella yli 75-vuotiaista on kuulon alenema, joka aiheuttaa kommunikaatiovaikeuksia. Tavallisin oire on puheen tunnistamisen vaikeus, joka korostuu erityisesti meluisassa ympäristössä. Kuulon alenema voi olla seurausta myös monista muista syistä (perinnöllisyys, lapsena sairastetut korvatulehdukset, melu, sairaudet, lääkkeet esim. sytostaatit) ja huonokuuloisuutta esiintyy kaikenikäisillä.

Kaikille vastasyntyneille lapsille tehdään synnytysvuodeosastolla seulontakuulontutkimus (emissio- ja/tai aivorunkovastetutkimus). Osa lasten kuulonlaskuista tulee esille syntymän jälkeen ensimmäisinä elinvuosina. Nämä lapset ovat läpäisseet ensimmäisen kuuloseulan, joten meidän on oltava tarkkana saadaksemme heidät ajoissa kuntoutuksen piiriin.

Lasten kuntoutus kuulokojeilla pyritään aloittamaan mahdollisimman pian kuulovamman toteamisen jälkeen. Vaikeasti kuulovammaisina syntyneiden lasten kuntoutusmuoto on nykyisin sisäkorvaistute. Sisäkorvaistutetuntoutus tulisi aloittaa kahden ensimmäisen elinvuoden aikana optimaalisen puheen kehityksen turvaamiseksi.

Nuorille suunnattua neuvontaa ja ohjausta kuulovammojen ennaltaehkäisemiseksi pitäisi kehittää ajanmukaisemmaksi. Kuuloa kuormittavat nykyisin monet riskitekijät, mp3-soittimet, kännykät, konsertit, diskot, joissa äänitaso nousee usein riskirajoille. Kuulovammaisten nuorten ammatinvalintaan ja työllistymiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Työikäisten kuulovammaisten työssä jaksamista voidaan helpottaa monin keinoin. Meluisa työympäristö kuormittaa kaikilla työpaikoilla, mutta kuulokojeen käyttäjille taustamelussa puheesta selvän saaminen on erityisen stressaavaa ja haasteellista. Erilaiset kokoukset ja työryhmätyöskentely

KUVA PÄIVI RÄISÄNEN

ovat myös vaikeita tilanteita. Kuntoutusohjaajien ammattitaitoa kannattaa hyödyntää esimerkiksi työpaikan akustiikkaa mietittäessä. Kuuloliitto järjestää kuulokojeen käyttäjille ja heidän läheisilleen sopeutumisvalmennusjaksoja ja kuntoutus- ja kommunikaatiomenetelmäkursseja.

Ikääntyvät asiakkaat kertovat usein, että ovat jääneet pois harrastuksista ja erilaisista tilaisuuksista, koska kokevat itsensä ulkopuolisiksi, kun eivät kuule ja siitä seuraa sekaannuksia ja noloja tilanteita. Yksinäisyys lisääntyy ja elämänlaatu huononee. Kuulokojeen käytön alkuvaiheen ongelmat voivat olla niin suuria, että koje jää käyttämättömänä kaappiin ja kaukana asuvat omaiset eivät saa puhelimella yhteyttä vanhempiinsa ja huolestuvat. Kotihoito ja vieraat saattavat seisoa turhaan oven takana, kun ovikellon ääni ei kuulu. Motivointi on kaikkien tehtävä. Nykyiset digitaaliset kuulokojeet ovat monipuolisesti tietokoneella säädettävissä ja apuvälineitä ovikellon ja puhelimen äänen vahvistamiseen on saatavissa.

Audiologiseen hoitotyöhön kuuluvat kuulovammojen ennaltaehkäisy, kuulo- ja tasapainotutkimukset sekä kuulonkuntoutus. Audionomin työ on itsenäistä, monipuolista ja teknisesti haastavaa. Audionomi on moniammatillisen työryhmän asiantuntijajäsen. Kohtaamme päivittäin kaikenikäisiä asiakkaita, vastasyntyneistä vanhuksiin perheeseen.

ANNIKKI KILPIKIVI

Audionomi, Kanta-Hämeen keskussairaala
STHL:n hallituksessa vuodesta 2013

”Ei ole hiljaista paikkaa valkoisen miehen kaupungissa. Ei yhtään paikkaa, jossa voi kuulla silmujen puhkeavan keväisin tai hyönteisten siipien rahinan. Mutta ehkä kaikki johtuu siitä, että olen villi, enkä ymmärrä. Melu vaan loukkaa korvia”

(Katkelmä intiaanipäällikkö Seattlen kuuluisasta puheesta Washingtonin suurelle päällikölle vuonna 1854.)

**Kotimaiset SV-korvattavat
perusvoiteet ihonhoitoon!**

**Xyli
Derm**

500 ml pumppupullo
SV-korvattava I.I.2014

*Xyliderm on ihon
tehohoitaja!*

Ksylitoli hillitsee kutinaa ja ärsytystä sekä yhdessä glyserolin kanssa kosteuttaa tehokkaasti ihoa.

Rasvaton geeli sopii koko perheelle!

100 ml tuubi
500 ml pumppupullo
SV-korvattava 1.1.2014
Apteekista

**cera
derm**

Uutuus!

**Luonnollinen
suoja ihollesi**

Ceraderm Ihoöljy huolehtii hellävaraisesti ihon kosteustasapainosta. Ei sisällä lisä- tai väriaineita eikä hajusteita.

Vedetön ihoöljy sopii koko perheelle!

100ml suihkepullo
500ml pumppupullo
SV-korvattava

Apteekista

bitelab